

**Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси
Меҳнат ва ижтимоий масалалар қўмитаси томонидан ташкил
этилган “Ўзбекистонда ёшлар меҳнат миграциясини тартибга
солиш истиқболлари” мавзусида халқаро илмий-амалий
конференция тўғрисида
МАЪЛУМОТ**

Жорий йилнинг 12 ноябр куни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Меҳнат ва ижтимоий масалалар қўмитаси томонидан “Ўзбекистонда ёшлар меҳнат миграциясини тартибга солиш истиқболлари” мавзусида халқаро илмий-амалий конференция амалга оширилди.

Ушбу онлайн-конференцияда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси депутатлари, Ёшлар иттифоқи Марказий Кенгаши, Халқаро миграция ташкилотининг Ўзбекистондаги координатори, Ташқи меҳнат миграцияси агентлиги, Ўзбекистон ёшлар ишлари агентлиги, Ўзбекистон ёшлари умумжаҳон ассоциацияси раҳбари ва ходимлари, Республика Ёш олимлар Кенгаши ҳамда оммавий ахборот воситалари вакиллари ва чет элда фаолият олиб бораётган ёшлар иштирок этдилар.

Тадбир давомида “Меҳнаткаш-мигрантлар ҳуқуқларини ҳимоя қилишнинг халқаро-ҳуқуқий асослари” ҳамда “Хорижда меҳнат қилаётган ва таълим олаётган ўзбекистонлик ёшларнинг ҳуқуқ ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилишда ННТларнинг роли” мавзуларида фикр ва мулоҳазалар эшитилди.

Хусусан, онлайн-мулоқот ва қизғин савол-жавоблар руҳида кечган учрашув давомида билдирилган фикр ва мулоҳазалар мазмуни қуйидагича:

- Хориждаги ўзбекистонлик ёшлар пандемия сабабли дуч келаётган муаммоларини ўрганиш ва таҳлил қилишга эришилди;
- Хорижда ўқиш мақсадида консалтинг хизматларидан фойдаланаётган аксарият ўзбекистонлик ёшлар алдов ва фирибгарлик қурбонига айланаётгани аниқланди;
- Хорижда вақтинча яшовчи Ўзбекистон фуқаролари учун биометрик паспорт, хорижга чиқиш паспорти каби ҳужжатларни расмийлаштириш тан нархини қимматлиги ва ушбу ҳужжатларни расмийлаштириш жараёни қийинлиги юзасидан хориждаги ватандошларимиз қийинчиликларга учраётгани тасдиқланди ва х.к.

Маълумот учун киритилмоқда.

**Ўзбекистон ёшлари умумжаҳон
ассоциация раиси**

Р.Умаров

**Ўзбекистон ёшлари умумжаҳон ассоциациясининг хориждаги
вакиллари томонидан аниқланган камчилик ва муаммолар,
уларни бартараф этиш бўйича таклифлар**

Туркия давлати		
	Муаммо	Таклиф
1.	<p>Ўзбек мигрантлари Туркия, Россия, Жанубий Корея ва Қозоғистон Республикасида энг кўп сонни ташкил этади. Шу жумладан, Россия, Жанубий Корея ва Қозоғистон Республикаси каби давлатлар билан меҳнат муҳожирларимизни ҳақ-ҳуқуқини ҳимоя қилувчи ҳамда давлатлараро ўзаро ҳамкорлик алоқалари ўрнатувчи барча зарур бўлган чора-тадбирлар амалга оширилган.</p> <p>Аммо Туркиядаги муҳожирларимизга келсак, аксарияти ноқонуний иш фаолиятини олиб боришмоқда.</p>	<p>- Ўзбекистон ва Туркия давлатлари ўртасида тўла қонли битим имзолаш;</p> <p>- Ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идоралар томонидан хорижий фуқароларга қўйилган талаблар ва зарур меъёрий ҳужжатларни ўрганиш;</p> <p>- Ташқи меҳнат миграция агентлигининг Туркия давлатида ваколатхонасини очиш.</p>
2.	<p>Ўзбекистон Республикасининг Туркиядаги дипломатик ваколатхона ва консуллик муассасаларининг Ўзбекистон фуқароларига паспортининг амал қилиш муддати тамом бўлганида, паспорт яроқсиз ҳолга келганида, йўқолганида, хорижга чиқиш паспортини расмийлаштириш керак бўлган ҳолларда меъёри ҳужжатлар сони кўплиги ҳамда ҳужжатларни (паспорт олиш, туғилганлик ҳақида гувоҳнома олиш, ҳужжатларни апостиль қилдириш каби ҳужжатлар) расмийлаштириш жараёни фуқароларимиз учун қийинчиликлар туғдирмоқда.</p>	<p>- Ўзбекистон Республикасининг Туркиядаги дипломатик ваколатхона ва консуллик муассасаларининг Ўзбекистон фуқароларига кўрсатадиган консуллик хизматларини соддалаштириш;</p> <p>- меъёри ҳужжатларни сонини камайтириш ҳамда ҳужжатларни (паспорт олиш, туғилганлик ҳақида гувоҳнома олиш, ҳужжатларни апостиль қилдириш каби ҳужжатлар) расмийлаштириш жараёнини соддалаштириш.</p>

3.	Консуллик хизмати Туркияда юрган ватандошларимиз учун катта моддий кулфатдир.	- Консуллик хизмати тўловларини Ўзбекистон иқтисодий ҳолатидан келиб чиқилган ҳолда (энг кам иш ҳақиға қараб) белгилаш.
4.	Туркиядаги фуқароларимиз муаммоли вазиятга дуч келганларида (ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар, миграция ишлари бошқармаси ва ҳ.к.) ассоциациянинг хорижий давлатлардаги (Россия, Қозоғистон, Жанубий Корея, Хитой, Туркия, Латвия, Белоруссия) вакиллари, ҳуқуқий ваколоти бўлмаганлиги сабабли, уларга тез ва самарали ёрдам беришда турли хил тўсиқларга учрашмоқда.	- Ўзбекистон ёшлари умумжаҳон ассоциациясининг Туркияда ваколатхонасини очиш.

Хитой Халқ Республикаси

	Муаммо	Таклиф
1.	Айни кунларда хорижга амалга оширилаётган барча авиақатновларнинг чипта нархи кескин ошган. Жумладан, 17 октябр куни Хитой "Long Air" авиакомпанияси томонидан Хиан-Тошкент чартер рейси қўйилган ва ушбу рейсга авиачипталар нарҳини 10,000 ¥ (1500\$) қилиб белгиланган. Авиачипталар қимматлашгани сабабли Хитой Халқ Республикасининг олий таълим муассасаларини тамомлаган ва визасини муддати тугаган ёшлар ватанига қайтаолмай кунига 400-500¥ (60-75\$) жарима тўлашига тўғри келмоқда.	- Хитой Халқ Республикасидаги талабалар учун истисно сифатида авиачипталар нарҳини чегирма қилиб бериш.
2	Хитой Халқ Республикасига вақтинча яшашга кетган Ўзбекистонлик фуқаролар паспортининг амал қилиш муддати тамом бўлганида, паспорт яроқсиз ҳолга	- Хорижда вақтинча яшовчи Ўзбекистон фуқаролари учун биометрик паспорт, хорижга чиқиш паспорти каби ҳужжатларни расмийлаштириш тан нарҳини арзонлаштириш.

	<p>келганида, йўқолганида, шунингдек, хорижга чиқиш паспортини расмийлаштириш керак бўлган ҳолларда Ўзбекистон Республикасининг Хитойдаги дипломатик ваколатхонасига ва консуллик муассасаларига фуқароларимиз томонидан ариза билан мурожаат қилинади. Шу жумладан эътибор бериш жоизки, Ўзбекистонда туриб ариза топширилган ҳолда хорижга чиқиш паспортини олиш учун 2019 йил 1 январ ҳолатига мувофиқ 120% (243 276 сўм) давлат божи тўланади ҳамда ушбу ҳужжатни Хитой Халқ Республикасида расмийлаштирилса 205\$ни (1360Ў) ташкил этмоқда.</p>	
3	<p>Йилдан йилга хорижда таълим олиб келиш ёшларимиз учун урфга кириб бормоқда. Хорижга кетиш мақсадида кўплаб ёшларимиз консалтинг фирмаларнинг ёрдамидан фойдаланишга ҳаракат қилади ва кўплаб ҳолларда товламачиларга учраб алдов қурбонига айланадилар.</p>	<p>Ўзбекистон Республикасининг тегишли ташкилотлари томонидан Ўзбекистон Республикаси ҳудудида жойлашган барча консалтинг хизматларини кўрсатувчи ташкилотларни назорат остига олиш.</p>
4.	<p>Хитой Халқ Республикасидаги фуқароларимиз муаммоли вазиятга дуч келганларида (ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар, миграция ишлари бошқармаси ва ҳ.к.) ассоциациянинг хорижий давлатлардаги (Россия, Қозоғистон, Жанубий Корея, Хитой, Туркия, Латвия, Белоруссия) вакиллари, ҳуқуқий ваколоти бўлмаганлиги сабабли, уларга тез ва самарали ёрдам</p>	<p>- Ўзбекистон ёшлари умумжаҳон ассоциациясининг Хитой Халқ Республикасида ваколатхонасини очиш.</p>

	беришда турли хил тўсиқларга учрашмоқда.	
Россия Федерацияси		
	Муаммо	Таклиф
1.	Хорижда ўқиш мақсадида консалтинг хизматларидан фойдаланаётган аксарият ёшлар алдов ва фирибгарлик қурбонига айланмоқдалар.	Хорижий давлатларда таълим олиш учун жўнаб кетаётган ёшларга консультатив ва амалий ёрдам қўрсатаётган консалтинг фирмалар фаолиятини тегишли давлат идоралари томонидан назорат остига олиш.
2.	Хорижда таълим олаётган ёшларнинг аксарияти контракт асосида ўқийди ва шу сабабли ўқиш давомида ишлашга мажбур бўлади.	Хорижий мамлакатларда контракт асосида таълим олаётган ўзбекистонлик талабаларга кам фоизли, узоқ муддатли кредит ажратиш тизимини ишлаб чиқиш.
3.	Хорижий олий таълим муассасаларида таълим олаётган аксарият ёшлар Ўзбекистонда ўз ғояларини рўёбга чиқариш учун шарт-шароитлар йўқлиги сабабли хорижда қолишни афзал биладилар.	Хорижий олий таълим муассасаларида таълим олиб келган ёшларни ғоя ва лойиҳаларини амалга ошириш мақсадида грантлар ажратиш.
4.	Кўпгина ҳолатларда тиббий суғуртага эга ватандошларимиз ҳам суғурталари бир қанча тиббиёт муассасалари томонидан тан олинмаслиги каби муаммоли вазиятларга дуч келмоқдалар.	Тиббий суғурталашни чет элдаги йирик суғурталаш компаниялари орқали шартнома тузиб, ушбу суғурта бир қанча давлатларда амал қилишини таъминлаш.
5.	Россия Федерациясидаги фуқароларимиз муаммоли вазиятга дуч келганларида (ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар, миграция ишлари бошқармаси ва ҳ.к.) ассоциациянинг хорижий давлатлардаги (Россия, Қозоғистон, Жанубий Корея, Хитой, Туркия, Латвия, Белоруссия) вакиллари, ҳуқуқий	- Ўзбекистон ёшлари умумжаҳон ассоциациясининг Россия Федерациясида ваколатхонасини очиш.

ваколати бўлмаганлиги сабабли, уларга тез ва самарали ёрдам беришда турли хил тўсиқларга учрашмоқда.	
---	--